

อิทธิพลของ'คนเมืองเสมือน'

(virtual urban people) ถ้าเราไม่นับเขาไว้ใน การเป็นคนเมือง เราก็ผิดพลาดแน่นอน ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีและการเกิดขึ้น ของคนชั้นกลางจำนวนมากทำให้การรับข่าวสาร เป็นไปอย่างรวดเร็ว อิทธิพลของสื่อสูงจนทำให้ รสนิยมและความเชื่อของเขาใกล้เคียงคนเมือง มากขึ้น ถึงแม้ว่าจะอยู่ในชนบทก็ตาม ตัวเลขการเป็นคนเมืองร้อยละ 30 ของ สังคมไทยจึงไร้ความหมาย การให้คำจำกัด ความโดยอาศัยแหล่งที่พักเพียงเป็นฐานจึงไม่ ถูกต้องและไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง สภาวะการณ์ที่ "ระยะทางตายแล้ว" (distance is dead) ทำให้ต้องเปลี่ยนคำจำกัดความของ การเป็นคนเมืองเสียใหม่

สมัยก่อนคนเมืองมีรสนิยมในการบริโภค มีความเชื่อ มีสไตล์การแต่งกายและการดำรงชีพ ที่แตกต่างจากชนบทอย่างเห็นได้ชัดเจน แต่ ปัจจุบันช่องว่างระหว่างคนสองกลุ่มนี้แคบลงทุก ขณะ ถึงแม้รายได้ต่อครัวเรือนยังแตกต่างกันอยู่ มากก็ตามที่

ถ้าใช้การที่คนในชนบทบางส่วนมีลักษณะ หลายประการเหมือนกับคนเมืองเป็นเกณฑ์ตัดสิน แทนเขตที่อยู่ ตัวเลข urbanization rate ของ สังคมไทยอาจขึ้นไปถึงร้อยละ 50 หรือ 60 ก็เป็น ไปได้และภายในเวลาไม่กี่ปีอาจขึ้นไปถึงร้อยละ 70-80 ของประชากรทั้งประเทศ

การใช้เกณฑ์ตัดสินการเป็นคนเมืองใหม่นั้น มีนัยสำคัญกว้างขวาง เมื่อคนเมืองมีจำนวน มากขึ้น นโยบายของรัฐในเรื่องต่างๆ เช่น การศึกษา เศรษฐกิจ สาธารณสุข แรงงาน พาณิชยกรรม ประชาสัมพันธ์ ฯ ก็จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลง ไปด้วย

คนเมืองปกติมีความรู้มากกว่าคนชนบท คนเหล่านี้ ก็ไม่ต่างออกไป การให้บริการของภาครัฐตลอด จนการให้ข้อมูลข่าวสารก็จำเป็นต้องปรับเปลี่ยน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ ตัวอย่างเช่น งานของเกษตรตำบล การศึกษาออกโรงเรียน งานอนามัย ฯ ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบ

การมี "คนเมืองเสมือน" จำนวนมาก อาศัยอยู่ในพื้นที่ชนบทนับบังคับให้ภาครัฐและ เอกชนที่ประกอบธุรกิจต้องมีระบบการคิดใหม่ กรอบการคิดแบบเก่าในสถานการณ์ใหม่ของ ความเป็นคนเมืองใช้ไม่ได้อีกต่อไป

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดมีคนเมืองขึ้นใน ชนบทก็คือฐานะทางเศรษฐกิจ ถ้าชนบทขาดคน กลุ่มใหญ่ที่มีฐานะดีขึ้นอย่างชัดเจน (จากภาค เศรษฐกิจทั้งในและนอกระบบ เช่น เป็นลูกจ้าง หรือช่างในโรงงาน ช่างรถรับจ้างในเมือง ขาย

อาหารสมอง

●วรากรณ์ สามโกเศศ
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

บณนี้เมืองใหญ่ในอีสานหลาย เมืองขยายตัวทั้งพื้นที่และ ระดับกิจกรรมเศรษฐกิจอย่าง น่าตกใจ โคราช ขอนแก่น อุบลราชธานี อุตรดิตถ์ ฯลฯ กำลังเติบโตอย่างรวดเร็ว และอย่างไร้ทิศทาง ราคาที่ดินพุ่งขึ้น คอนโดมิเนียมผุดขึ้นราวดอกเห็ด สภาวะการณ์เช่นนี้ทำให้เชื่อว่าอัตราการอยู่ อาศัยในเขตเมือง (Urbanization Rate) กำลังสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ถ้าพิจารณา ให้ดีจะเห็นว่าอัตราดังกล่าวสูงกว่า ที่เข้าใจกัน

ตัวเลขที่อ้างอิงกันในปัจจุบันก็คือไทยมี อัตราการอยู่อาศัยในเขตเมืองประมาณร้อยละ 30 หรือน้อยกว่าเล็กน้อย ส่วนอีก 70% ผู้คน อาศัยอยู่ในเขตที่ไม่ใช่เมือง (ชนบท) โดยให้คำ จำกัดความว่าเขตเมืองคือกรุงเทพมหานคร พัทยา เทศบาลเมืองและเทศบาลตำบล

โลกในสมัยก่อนไร้เตียงสาและตรงไปตรงมา

เช่นนี้ ดังตัวเลขที่ว่ากว่าร้อยละ 50 ของประชากร ไทยเป็นเกษตรกร สมัยก่อนการเป็นเกษตรกรนั้น ชัดเจนคือเป็นเกษตรกรที่เป็นเต็มตัว ดังนั้น จะ เรียกใครว่าเป็นเกษตรกรจึงง่ายไม่ซับซ้อน แต่ใน สมัยนี้ไม่มีใครที่ทำการเกษตรแต่เพียงอย่างเดียว เกือบทั้งหมดทำหลายอย่างเพื่อหารายได้เพิ่มเติม เพราะอยู่ไม่ได้ด้วยการเกษตรเท่านั้น จำเป็นต้อง รับจ้างหรือไปทำงานในโรงงาน ขายของอิสระ ขับ แท็กซี่หรือตุ๊กตุ๊ก แรงงานก่อสร้าง ขายลอตเตอรี่ เซ็นรถขายของ ฯลฯ

เมื่อเป็นเช่นนี้ ปัจจุบันคำว่าเกษตรกรจึงไม่มีความหมายที่กระชับ ตัวเลขร้อยละ 50 จึงไร้ความ หมายโดยสิ้นเชิง ถึงแม้ว่าจะมีการกำหนดว่าต้อง ทำงานไม่ต่ำกว่ากี่ชั่วโมงต่อปีจึงจะเป็นเกษตรกร ก็ตามที่ แต่ผู้คนก็ยังเข้าใจว่าเกษตรกรคือคนทำ กินด้วยการเกษตรเต็มเวลา

สังคมไทยปัจจุบันมีคนจำนวนมากอยู่อาศัย ในชนบทแต่รับโทรศัพท์คนดาวเทียม มีสมาร์ตโฟน อินเทอร์เน็ต มีรถปิคอัพ มอเตอร์ไซด์ ส่วนหนึ่งในวันเสาร์อาทิตย์ก็ขับรถ เข้าเมืองพาลูกและญาติไป กินอาหารภาคสมัยใหม่ (แฮมเบอร์เกอร์ ไก่ทอด ไอศกรีม สุกี้ ฯ) หรือส่งลูกไปเรียนพิเศษในเมือง ลักษณะอย่างนี้จึงเรียกเขาว่าเป็นคนชนบทใน คำจำกัดความดั้งเดิมไม่ได้

ถึงแม้จะอยู่อาศัยในเขตชนบท แต่เขามี ความคิด พฤติกรรม รสนิยมและความเชื่อเหมือน คนในเมือง คนเหล่านี้เป็น "คนเมืองเสมือน"

กรุงเทพธุรกิจ

Krungthep Turakij
Circulation: 145,530
Ad Rate: 1,500

Section: First Section/ทัศนะวิจารณ์

วันที่: อังคาร 28 พฤษภาคม 2556

ปีที่: 26

ฉบับที่: 9014

หน้า: 10(กลาง)

Col.Inch: 63.13

Ad Value: 94,695

PRValue (x3): 284,085

คลิป: สีสี่

คอลัมน์: อาหารสมอง: อิทธิพลของ"คนเมืองเสมือน"

ของแบบซื้อมาขายไป ขายอาหาร เช่นรถขายผลไม้ ทำการเกษตรสมัยใหม่ ๆ) ก็จะไม่มีความรู้เรื่องมือสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ (โทรศัพท์มือถือ อินเทอร์เน็ต โทรทัศน์) ขาดอุปกรณ์ช่วยการเดินทางติดต่อกัน ไม่ว่าจะเป็นรถมอเตอร์ไซด์ รถนั่งหรือรถปิคอัพ ฯ

โทรทัศน์ โทรศัพท์มือถือและอินเทอร์เน็ต คือตัวเปลี่ยนโลกทัศน์ ความเชื่อ พฤติกรรม และวิถีการดำรงชีวิตของเกือบทุกคนในชนบท ซึ่งสิ่งเหล่านี้เข้ามาในชีวิตได้ก็ด้วยฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัดของคนชนบทในรอบ 20 ปีที่ผ่านมา รายได้จากการทำงานภายนอกภาคเกษตรมีบทบาทสำคัญมากกว่ารายได้จากภายในภาคเกษตรเอง

"คนเมืองเสมือน" เหล่านี้แหละเป็นกลุ่มคนที่บทบาทอย่างสำคัญในการเปลี่ยนแปลงสังคมไทย การให้การศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นพิเศษตลอดจนการสร้างทัศนคติที่เหมาะสมแก่ "คนเมืองเสมือน" เป็นเรื่องน่าใคร่ครวญ เพราะพวกเขาเป็นผู้มีอิทธิพลต่อเพื่อน ๆ ในชนบทไทยอยู่ในขณะนี้